

NADER BEZIEN: PHANEROCHAETE MARTELLIANA UIT HET HELMONDSE

Henk Lammers, Hoofdstraat 92, 5706 AM Helmond

Phanerochaete martelliana is reported from the Netherlands. Hitherto, this species, common in Mediterranean countries, was not known from north-western Europe. It is characterized by tapering leptocystidia and big spores (viz. $8-13 \times 5-7.5 \mu\text{m}$).

Na de beëindiging van het onderzoek in de Stiphoutse bossen en de verslaglegging daarover (Lammers et al., 1993) is de paddestoelenwerkgroep Helmond op zoek gegaan naar nieuwe inventarisatiegebieden. Rondom Helmond lijken twee gebieden mogelijk in aanmerking te komen, namelijk "De Weijer" (gemeente Mierlo, kilometerhok 51-47-41) en het "Coovelsbos" (gemeente Helmond/Mierlo, kilometerhok 51-37-42).

Het Coovelsbos ligt aan de zuidwestgrens van de gemeente Helmond en ten noorden van de gemeente Mierlo. Het gebied wordt doorsneden door de verkeersweg S22, Eindhoven-Helmond. Van dit gebied wil ik een nieuwe korst voor Nederland voorstellen.

Bij een verkennend bezoek op 27 maart 1994 verzamelde ik op een Gewone vlier (*Sambucus nigra*) een witachtige korst welke, volgens mij, op basis van een vluchtige indruk de Witte vlierschorszwam (*Lyomyces sambuci* (Pers.: Fr.) P. Karst.) moest zijn. Thuis gekomen had ik daarom eigenlijk niet veel zin om de korst microscopisch te bestuderen. Toch weerhield iets mij van het voornemen het onooglijke korstje terzijde te leggen en daarom heb ik het ding toch microscopisch bekeken.

Zoals het vaak gaat in de mycologie kreeg ik iets compleet anders te zien dan verwacht. De typische brede dikwandige hyfen zonder gespen in het subiculum leerden mij snel dat het hier een vertegenwoordiger van het genus *Phanerochaete* betrof. Opvallende kenmerken waren de toegespitste leptocystiden en de grote sporen.

Met de sleutel van Burdsall (1985) kom je dan snel uit op *Phanerochaete martelliana* (Bres.) Erikss. & Ryv., een soort die algemeen schijnt te zijn in het Middellandse-zeegebied, maar waarvan nog geen vondsten uit Noordwest-Europa bekend waren (Eriksson et al., 1978).

Beschrijving (fig. 1)

Vruchtlichaam volledig resupinaat, aan de rand fijn uitlopend, wit tot crème; oppervlak glad tot oneffen; consistentie week.

Hyfensysteem monomitisch; hyfen $4-12 \mu\text{m}$ breed, al dan niet met gele kristallen bezet (in water); hyfen van het subiculum met tot $2 \mu\text{m}$ dikke wand; hyfen van het subhymenium dunwandig; gespen spaarzaam aanwezig of afwezig. Sporen $8,0-13,0 \times 5,0-7,5 \mu\text{m}$, elliptisch, glad, kleurloos, dikwijls met oliedruppels, vaak ingedeukt. Basidiën $30-50 \times 6-7 \mu\text{m}$, viersporig, knotsvormig zonder basale gesp. Leptocystiden niet talrijk, $90 \times 8 \mu\text{m}$, naar de top versmald, soms aan de top zeer fijn geïncrusteerd (in water), dikwijls met 1-3 septen, soms in de onderste helft dikwandig.

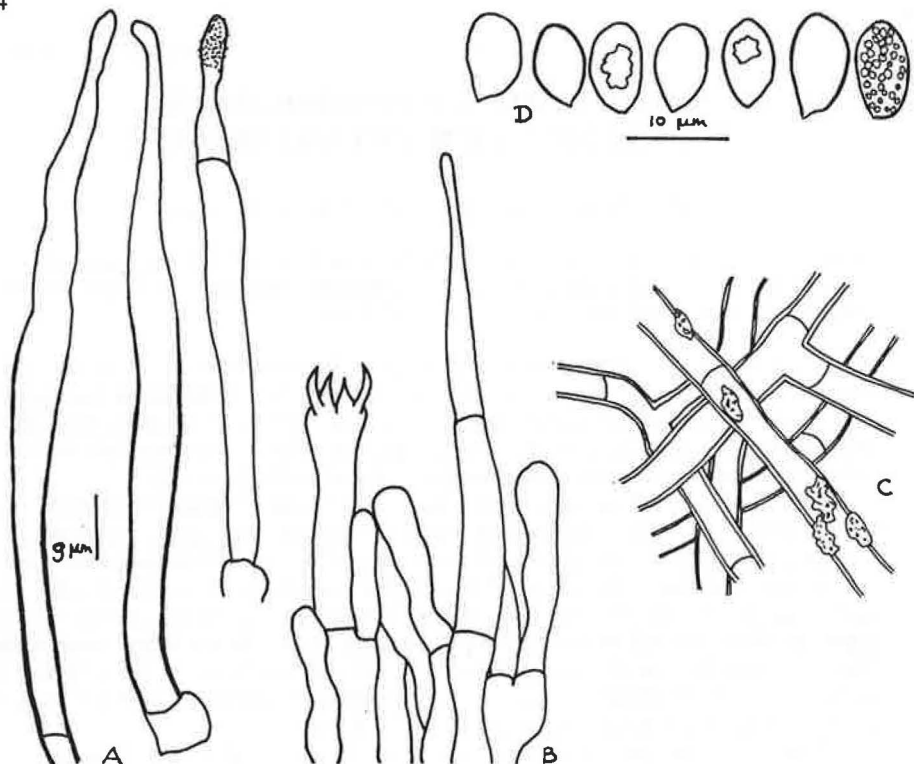

Fig. 1. *Phanerochaete martelliana*: A. leptocystiden; B. hymenium; C. hyfen van het subiculum; D. sporen.

LITERATUUR

- Burdsall, H.H., 1984. A contribution to the taxonomy of the genus *Phanerochaete*. Mycologia Memoir 10.
- Eriksson, J., K. Hjortstam & L. Ryvarden, 1978. The Corticiaceae of North Europe. Volume 5. Oslo.
- Lammers, H., L. Raaymakers & J. Wasser, 1993. De Stiphoutse bossen in ecologisch perspectief. Helmond.